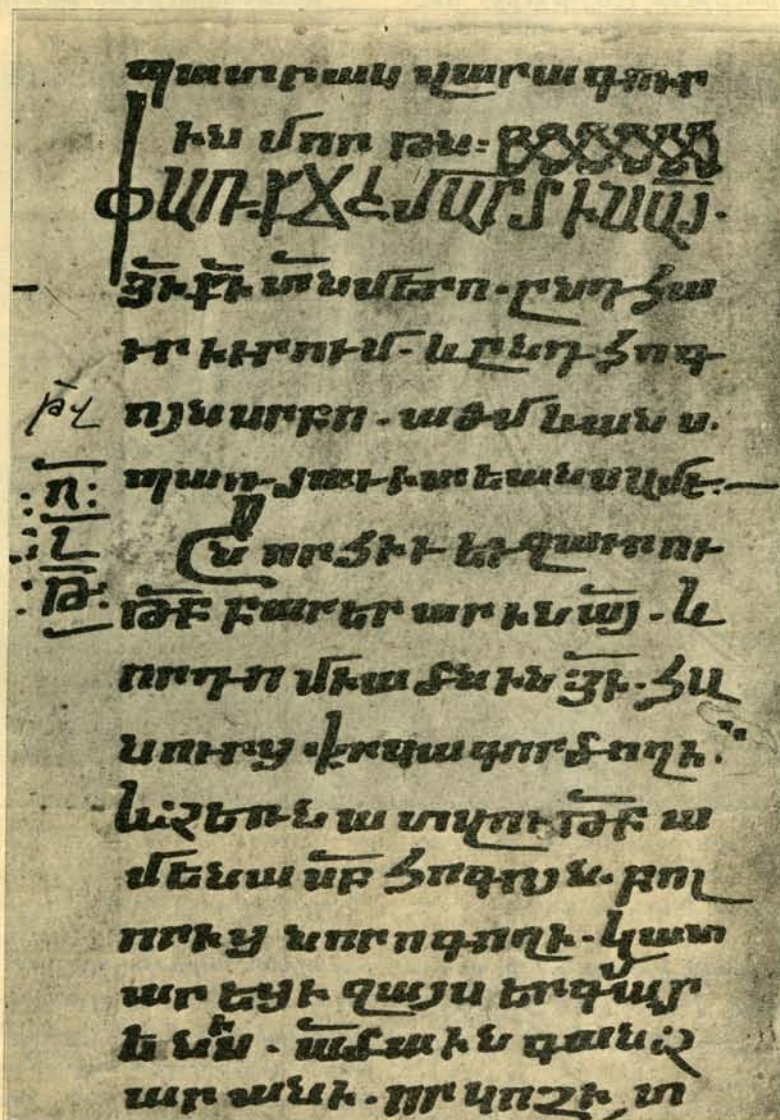

խոշոր բոլորգրով (պատկ. 137)(*)։ Գրելը իւր յիշատակարանի մէջ յայտնում է, «տառապանաւք եւ պանդխտութբ. գրեցի զսա ի սբ. ժողովարանիս Այրիւ վանից, ընդ հովանեաւ Սրբոյ Աճաճնի եւ սբ. վկայիցս», խնդրում է յիշել «զանարժանս զՓիլիպոս եւ զԺնոզան իմ եւ զմայր մանկանց իմոց զՄարեմտիկին՝ ընդ նմին եւ զսիրելի որդեակս մեր զԱղբայրիկ եւ զԳորգիոս եւ զհարազատ եղբայրն իմ զՀարբ եւ զԳրի-

նազիրը արժանի է ուշադրութեան իւր բովանդակութեամբ, իբրեւ մէկը հնագոյն Տօնապատճառներից, արժանի է ուշադրութեան նաեւ իւր կաշեպատ կազմով. «Ոխթ» (= 1200) թուականից, «արգեամբք ծաւղկայազախնոյն Քի.»։ Կազմողն է Ակոբ, որի յիշատակը գրողմուտք է կազմի երեսին, կաշուի վերայ. «Փիլիպոսի է. զԱկոբ յիշեայ ի Քս.»։ Բոլորգրին մօտ շեղագրով։ Այս բոլորը ցոյց են տալիս, որ Այրիւ վանքը Սելջուկ-

Պատկեր 137.

գոր եւ զՄամուկն, որ շատ աշխատեցան ի սպասաւորութի. մեզ ի գրել ժամուս» (Յաւել. Բ. 44)(**): Ձե-

եան արշաւանքներից յետոյ՝ միայն ժ. Բ. դարի կիսից սկսում է կենդանութեան նշաններ ցոյց տալ, իսկ

(*) Տես եւ մեր Գարեգէլ հայ հնագիտութեան, § 65:

(**) Ձեռագրի մի ուրիշ յիշատակարանից, որ գրուած է առանձին թղթի վերայ եւ կայցրած թերթին, 208բ., երեւում է, որ Փիլիպոս քահանան իւր Տօնապատճառը մի տարի յետոյ նուիրել է Աստուածընկալ սուրբ Նշանին. «Ի թվ. Ոխ» (= 1191), «հրամանաւ տն. Գրիգորի, սպասաւորի սբ. Նշա-

նի», որ խոստանում է չորս ժամ, երկուսը նուիրատունն եւ երկուսը նորա ամուսնունն Մարեմտիկնոջ: Ո՞վ է այս Տէր Գրիգորիսը, որ խոստանում է կատարել նուիրատուների յիշատակը, «եթէ ի մեր յաւուրքս լինի վախճան սոցայ, մեք առնեմք, ապա թէ ոչ, ով եւ լինի զկնի մեր սպասաւոր սբ. Նշանիս, նա կատարեցէ աներկբայ զտառ յիշատակի սոցա»: